

प्रसिद्धीपत्रक

अ) मुंबई महानगरपालिकेच्या अधिकार क्षेत्रातील सी-१ श्रेणीतील अतिधोकादायक व मोडकळीस आलेल्या इमारतीत

राहणाऱ्या रहिवाशांसाठी सूचना

"बृहन्मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, 1888 चे कलम 354 च्या तरतुदीअन्वये बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या अधिकार क्षेत्रातील सी-१ श्रेणीतील अतिधोकादायक व मोडकळीस आलेल्या इमारतीची यादी 2020-21 या इमारतीना 'अतिधोकादायक' घोषित करण्यात आलेले आहे. सदर इमारतीतील रहिवाशांना त्यांची निवासस्थाने रिक्त करण्याकरिता महापालिकेकडून वेळोवेळी कळविण्यात आलेले आहे. तथापि, काही इमारतीमध्ये अजूनही नागरिक वास्तव्यास आहेत. सदर इमारतीतील नागरिकांनी त्यांच्या इमारतीचा ताबा त्वरित सोडून, सदर इमारत स्वतःहून किंवा मालकांनी निष्कासित करावी. सदर इमारत कोसळून काही दुर्घटना घडल्यास व त्यात जिवित व वित्तहानी झाल्यास त्याबाबतची जबाबदारी इमारतीमध्ये वास्तव्य करणा-या संबंधित नागरिकांची राहील, त्याकरिता महानगरपालिका जबाबदार राहणार नाही याची कृपया नोंद घ्यावी.

सदर अतिधोकादायक' घोषित करण्यात आलेल्या इमारतीची विभागनिहाय यादी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या www.mcgm.gov.in या संकेतस्थळावर जलददुवे -----> अधिक -----> सी-१ श्रेणीतील अतिधोकादायक व मोडकळीस आलेल्या इमारतीची यादी 2020-21 या शिर्षकात व मनपाच्या विभाग कार्यालयात उपलब्ध असून नागरिक आपली इमारत अतिधोकादायक घोषित केलेल्या यादीमध्ये आहे किंवा नाही यांची खात्री करू शकतात."

पावसाळ्याच्या कालावधीत इमारतीमध्ये पावसाचे पाणी मुरल्यामुळे इमारती / इमारतीचे भाग कोसळण्याच्या दुर्घटना घडण्याचे प्रमाण वाढते. यामुळे धोकादायक इमारतीबाबत नागरीकांमध्ये जागृकता निर्माण करण्याच्या दृष्टीने पुनश्च: आवाहन करण्यात येत आहे.

वास्तव्यास असणारी इमारत ढोबळ मानाने अतिधोकादायक झाली आहे, याबाबत काही प्राथमिक लक्षणे आढळून येतात ती खालील प्रमाणे -

- 1) इमारतीच्या आर.सी.सी. फ्रेम, कॉलम, बीम, स्लॅब इत्यादीच्या रचनेत बदल होत असल्याचे आढळल्यास उदा.
  - इमारतीचे कॉलम झुकल्यासारखे दिसून आल्यास .....
  - इमारतीचे बीम झुकल्यासारखे दिसून आल्यास .....
  - इमारतीचा स्लॅब झुकल्यासारखा दिसून आल्यास .....
- 2) इमारतीच्या तळ मजल्याचा भाग खचल्यासारखा दिसून आल्यास.....
- 3) इमारतीच्या कॉलम मधील भेगा वाढत असल्याचे दिसून आल्यास.....
- 4) इमारतीच्या कॉलममधील कॉब्रीट पडत असल्याचे दिसून आल्यास.....
- 5) इमारतीच्या कॉलमचा भाग फुगल्यासारखा दिसल्यास.....
- 6) इमारतीच्या आर.सी.सी. मॅंबर्स (कॉलम, बीम्स) व विटांची भित यातील सांधा /भेगा वाढत असल्यास.....

- 7) स्लॅबचे किंवा बीम चे तळमजल्याचे कॉक्रीट पडत असल्यास .....
- 8) इमारतीच्या गिलाव्यामध्ये (प्लॉस्टर) मोठया प्रमाणात भेगा वाढत असल्यास .....
- 9) इमारतीच्या काही भागात विशिष्ट आवाज होत असल्यास .....
- 10) इमारतीच्या स्लॅब, बीम, कॉलमच्या भेगांमुळे लोखंडी शिगांचा आकार गंजल्यामुळे कमी झालेला असल्यास

अशा परिस्थितीत वास्तव्यास असणा-या रहिवाशयांनी काय काळजी घ्यावी.

- 1) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेचे 24 x 7 कार्यरत असलेल्या आपल्कालीन व्यवस्थापन कक्षाच्या 1916 / 22694725 / 22694727 या दुरध्वनी क्रांमाकावर संपर्क साधावा.
- 2) सदर इमारत तातडीने रिकामी करावी.
- 3) आजूबाजूच्या इमारतीतील रहिवाशयांना सुद्धा सतर्क राहण्यास अवगत करावे.
- 4) तातडीने बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या अधिकृत संकेत स्थळावर उपलब्ध यादीतील तज्ज आर.सी.सी. तांत्रिक सल्लागार यांना दाखवून प्रॉप्स / टेकू लावण्या संदर्भात त्वरेने कार्यवाही करावी.

बृहन्मुंबई महानगरपालिका हृदीमधील नागरीकांची जिवित व वित्तहानी टाळण्याच्या दृष्टीने जागरूक राहणे ही नागरिकांचीही जबाबदारी आहे. त्यामुळे आपण सर्वजण जबाबदार नागरीक म्हणून आपापल्या परिसरातील इमारतीवर लक्ष ठेवून भविष्यातील दुर्घटना आंपणास टाळता येतील.

ब) खाजगी इमारतीचे अनिवार्य संरचनात्मक परीक्षण

बृहन्मुंबईतील निवासी / अनिवासी इमारतीचे मालक / भोगवटादार / सहकारी संस्था यांना याद्वारे कळविण्यात येते की, बृहन्मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, १८८८ च्या कलम ३५३ बी च्या तरतुदीनुसार प्रत्येक इमारतीचे मालक व भोगवटादार यांनी, ज्या इमारती सध्या अस्तित्वात आहेत आणि ३० वर्षांपैकी जास्त कालावधीकरिता वापरात आहेत अशा इमारतीची बृहन्मुंबई महानगरपालिकेकडे नोंदणीकृत असलेल्या अहंताप्राप्त संरचनात्मक अभियंत्यांद्वारे परीक्षण करून घेणे अनिवार्य आहे. सदर नोंदणीकृत संरचनात्मक अभियंत्यांची सूची "लिस्ट ऑफ स्ट्रक्चरल इंजिनीअर्स इन एम.सी.जी.एम." या मथळ्याखाली www.mcgm.gov.in या बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या वेब पोर्टलवर आणि/किंवा त्यांच्याकरिता बृहन्मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, १८८८ च्या कलम ३५३ बी कलमाअंतर्गत सूचनेच्या निर्गमनाच्या तारखेपासून उपलब्ध आहे.

म.न.पा. अधिनियम, 1888 मधील कलम 353 बी च्या तरतुदीनुसार उक्त कालावधी पुढील तारखेपासून ३० वर्षांचा असेल ज्यानुसार -

- (१) पालिकेद्वारा सदर इमारत पूर्णत्वाच्या प्रमाणपत्राचे निर्गमन किंवा
- (२) कलम ३५३ ए अंतर्गत इमारतीचा ताबा घेण्याकरिता प्रदान करण्यात आलेली परवानगी
- (३) सदर इमारतीतील एकूण बांधकाम क्षेत्राच्या किमान ५०% प्रत्यक्ष ताबा घेणे

उपरोक्त १ ते ३ पैकी जे प्रथम अस्तित्वात / घडले ते प्रमाण मानून इमारतीचे आयुष्य ठरवून नोंदणीकृत संरचनात्मक अभियंता /संस्था यांच्यामार्फत संरचनात्मक परीक्षण करून सक्षम प्राधिका-याकडून परवानगी मिळवून अहंताप्राप्त संरचनात्मक अभियंत्यांद्वारे सूचना दिल्यानुसार दुरुस्ती कामे पार पाडणे याकरिता व बृहन्मुंबई महानगरपालिकेकडे संरचनात्मक योग्यता प्रमाणपत्रासमवेत (स्ट्रक्चरल फिटनेस सर्टिफिकेट) पूर्तता

प्रमाणपत्र सादर करणेसुद्धा अनिवार्य आहे.

इमारतीचे सर्व मालक / भोगवटादारांनी सदर इमारतीचे संरचनात्मक अभियंत्याद्वारे परीक्षण करून घ्यायचे आहे आणि या जाहीर सूचनेच्या प्रसिद्धीपासून ३० दिवसांच्या कालावधीच्या आत संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्तांकडे संरचनात्मक स्थैर्य प्रमाणपत्र (Structural stability certificate) सादर करावयाचे आहे.

जर संरचनात्मक अभियंत्याने इमारतीच्या संरचनात्मक स्थैर्याची खात्री करून घेण्याकरिता कोणत्याही दुरुस्तीचे काम सूचित केले असेल, तर त्यानुसार सदरची दुरुस्ती अहवालांच्या सादरीकरणाच्या दिवसापासून सहा महिन्याच्या कालावधीमध्ये किंवा संरचनात्मक अभियंत्याने सूचित केलेल्या कालावधीत म.न.पा. आयुक्तांचे समाधान होईपर्यंत सक्षम प्राधिका-याकडून परवानगी मिळवून इमारतीच्या मालक / भोगवटादारा/ संरथेद्वारा पूर्ण करण्यात येईल. जर मालक / भोगवटादार / सहकारी संस्था बृहन्मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, १८८८ कलम ३५३ बी अंतर्गत निर्गमित केलेल्या सूचनांमध्ये दिल्यानुसार सूचनांचे पालन करण्यास असमर्थ ठरल्यास मालक / भोगवटादारा/ संस्था यांच्याविरुद्ध म.न.पा. अधिनियमातील तरतुदीनुसार पुढील कासवाई करण्यात येईल.

नागरिकांच्या / सामान्य जनतेच्या हितार्थ जाहीर आवाहन करण्यात येत आहे.

कामालक्ष्मी (१२१५/२१७०)

सहाय्यक आयुक्त(अ.नि.)प.उप. व पू.उप.

Agum 13.5.2020

सहाय्यक आयुक्त(अ.नि.)शहर

Deepti १२१५/२०२०

सह आयुक्त (विशेष)

अति. आयुक्त (शहर)

महानगरपालिका आयुक्त